

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI GRAĐANSKI SUD U ZAGREBU
Zagreb, Ulica grada Vukovara 84

Poslovni broj: P-8200/2025-11

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski građanski sud u Zagrebu, po sucu toga suda Mariju Klariću, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja: Roman Bračun, Rab, Palit, Palit 197, OIB: 03566068058, kojeg zastupa opunomoćenik Igor Metelko, odvjetnik u Zagrebu, Kajfešov brijeg 18, protiv tuženika: Privredna banka Zagreb d.d., Zagreb, Radnička cesta 50, OIB: 02535697732, kojeg zastupa opunomoćenica Petra Vataavuk, odvjetnica u Zagrebu, Ulica grada Vukovara 84, radi utvrđenja, nakon održane javne glavne rasprave, zaključene 13. svibnja 2026. u nazočnosti tužitelja i tužiteljevog opunomoćenika te tuženikove opunomoćenice, 18. lipnja 2026.

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se ništetnom odredba Ugovora o kreditu, broj: 9012666948, od 26. lipnja 2007., sklopljenog između tužitelja i tuženika, a koja u toč. 12.4. glasi: "Korisnik kredita obvezuje se prije korištenja ili istovremeno s korištenjem kredita platiti Banci naknadu za obradu kreditnog zahtjeva u visini od 0,50 % (slovima: nula cijelih pedeset posto) od iznosa kredita, a najviše 7.000,00 kn."

II. Nalaže se tuženiku naknaditi tužitelju parnične troškove u iznosu 1.168,68 EUR sa zateznim kamatama tekućim od 18. lipnja 2026. do isplate, po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi 1. srpnja iste godine, dok referentna stopa je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, sve u roku 15 dana.

III. Odbija se ostatak tužiteljevog zahtjeva za naknadom parničnih troškova preko dosuđenog iznosa, sa zateznim kamatama, kao neosnovan.

IV. Odbija se tuženikov zahtjev za naknadom parničnih troškova, kao neosnovan.

Obrazloženje

1. Tužba je predana ovome sudu e-Komunikacijom 23. prosinca 2025. (obavijest o primitku elektroničkog podneska, koja prethodi listu 1), u kojoj se navodi da je tužitelj s tuženikom sklopio Ugovor o kreditu, broj: 9012666948, od 26. lipnja 2007., a kojim je tuženik, kao kreditor, odobrio tužitelju, kao korisniku kredita, kredit u iznosu 76.000,00 CHF u kunsnoj protuvrijednosti po srednjem tečaju kreditora za CHF na dan korištenja kredita. Odredbom toč. 12.4. predmetnog Ugovora tuženik je obvezao tužitelja na plaćanje naknade za obradu kreditnog zahtjeva u visini od 0,50% od iznosa kredita, a najviše 7.000,00 HRK. Tužitelju je 31. srpnja 2007. naplaćena ulazna naknada, odnosno naknada za obradu kreditnog zahtjeva u iznosu 380,00 CHF. O samoj ugovornoj odredbi o visini naknade za obradu zahtjeva, ugovorne strane nisu nikada pojedinačno pregovarale u smislu da je tuženik prethodno, a niti naknadno, jasno i nedvojbeno predočio tužitelju strukturu navedenih troškova obrade kreditnog zahtjeva, tj. od čega se isti sastoje, koje su sve radnje izvršene u obradi zahtjeva, niti zašto baš u naplaćenom iznosu. Naime, sporna odredba u potpunosti odgovara pojmu nepoštene ugovorne odredbe, kako ju određuje čl. 81. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine, br. 96/03., dalje: ZZP), odnosno odredba čl. 49. na snazi ZZP (Narodne novine, br. 41/14. i dr.), s obzirom da se radi o odredbi koja je unaprijed formulirana u tipskom, standardiziranom obrascu ugovora kojeg je sastavio tuženik, kao jača ugovorna strana, te o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo s tužiteljem. Posljedično, tužitelj nije mogao niti utjecati na sadržaj sporne odredbe koja je na kraju prouzročila značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, ovdje tužitelja. Nadalje, tuženik je odobrio tužitelju jedan iznos kredita, a faktički mu isplatio drugi iznos, umanjen za navodne troškove obrade kredita, teretivši ga za navedenu ulaznu naknadu. Povrh toga, nakon isplate i terećenja po osnovi ulazne naknade koju je tuženik naplatio iz kreditiranog iznosa, isti je obračunavao i tužitelju zaračunavao kamate na cjelokupan iznos kredita, dakle s uračunatom ulaznom naknadom, iako mu je faktički isplatio drugi, manji iznos kredita. Na taj način je tuženik prouzročio neravnotežu u međusobnim obvezama trgovca i potrošača, umjesto da je naknadu uračunao u ugovorenu redovnu, nominalnu kamatu koju tužitelj već plaća kao cijenu kredita. Slijedom iznesenog, predlaže se donijeti presuda kojom će se prihvatiti tužbeni zahtjev za utvrđenjem ništetne ugovorne odredbe toč. 12.4. glede naplate naknade za obradu kreditnog zahtjeva, uz naknadu parničnih troškova sa zateznim kamatama od dana donošenja prvostupanjske presude.

2. Odgovor na tužbu je predan ovome sudu e-Komunikacijom 25. veljače 2026. (obavijest o primitku elektroničkog podneska, koja prethodi listu 50), u kojem se navodi da tuženik osporava tužbeni zahtjev te ističe da je tužba u cijelosti neosnovana. Odredbom čl. 59. ZZP-a je propisano da ugovor o potrošačkom zajmu mora sadržavati podatke potrebite za identifikaciju ugovora, odredbe o uvjetima pod kojima se zajam odobrava, a poglavito odredbu o troškovima koji se u vrijeme sklapanja ugovora naplaćuju te pretpostavkama pod kojima se ti troškovi mogu promijeniti. Sukladno odredbi čl. 2. st. 1. toč. 7. ZPK-a, ukupni troškovi kredita za potrošača uključuju kamate, naknade, poreze i sve druge naknade koje potrošač mora platiti u svezi ugovora o kreditu te koji su poznati vjerovniku, osim troškova javnog bilježnika. Tuženik ističe da je i odredbom čl. 2. ZOO-a propisano da sudionici u prometu slobodno uređuju obvezne odnose, stoga tužitelj ne može zahtijevati od suda "pronalaženje" volje ugovornih strana ugovora o kreditu (ovdje tužitelja i tuženika) koja je različita od one koja je jasno i nedvojbeno navedena u pisanom, potpisanom i sadržajno potvrđenom ugovoru o kreditu. Iz navedenog proizlazi da sukladno odredbama ZOO-a nije zabranjeno ugovaranje predmetne naknade, a iz citiranih odredaba ZZP-a i ZPK-a,

kao posebnih zakona, proizlazi da je ugovaranje takve naknade dopušteno. Naime, naknada za obradu kreditnog zahtjeva temelji se na slobodi ugovaranja po ZOO-u te također i na posebnim propisima namijenjenima zaštiti potrošača. Odredbom čl. 1. i čl. 14. ZID ZPK je dao ovlaštenje ministru financija da pravilnikom pobliže definira naknade i druga pitanja s tim u svezi. Tuženik se poziva na Direktivu 2008/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008. o ugovorima o potrošačkim kreditima i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 87/102/EEZ. Prema tome, u vrijeme sklapanja Ugovora o kreditu naplata naknade za obradu kredita je bila redoviti trošak kreditiranja, koji je prepoznat kako u nacionalnom zakonodavstvu, tako i na razini Europske unije. Također, zakonodavac je tek Zakonom o stambenom potrošačkom kreditiranju iz 2017., propisao da kreditne institucije ne smiju naplatiti naknadu za obradu i/ili odobrenje stambenog potrošačkog kredita, dakle, samo u slučaju stambenih potrošačkih kredita, i samo u odnosu na naknadu za obradu kredita, pri čemu se ta zabrana ne primjenjuje na ugovore o kreditu koji su sklopljeni prije stupanja na snagu predmetnog Zakona o stambenom potrošačkom kreditiranju. Suprotno tužiteljevim navodima, predmetna odredba ne uzrokuje, protivno načelu savjesnosti i poštenja, značajnu neravnotežu, pa samim time, kako nema značajne neravnoteže, nema niti ništetnosti sporne odredbe. Sporna odredba nije nejasna/neodređena s obzirom da je tužitelj u trenutku sklapanja Ugovora znao da će naknada iznositi Ugovorom određeni postotak od iznosa kredita i na nju je pristao. Dakle, iznos naknade je fiksni i poznat tužitelju u trenutku sklapanja Ugovora o kreditu. Tuženik ponovo ističe da u Ugovoru nije bilo nužno navoditi što točno i određeno naknada predstavlja, jer to nije bila obveza tuženika, kao što nije niti danas. Tuženik ukazuje i na odluku Suda EU C-621/17, kojom nije niti bitno što naknada uključuje, već koliko ona iznosi, a to je tužitelju bilo poznato, pa je tako mogao donijeti informiranu odluku o sklapanju ugovora. Značajnu neravnotežu treba posebno utvrđivati, neovisno o činjenici da se o ugovornoj odredbi nije pregovaralo. Činjenica da se o nekoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ne vodi automatski do zaključka da je među ugovornim stranama nastala značajna neravnoteža. Tuženik se poziva na presudu Suda EU C-415/11. Tuženik ističe kako se ne može smatrati da bi predmetna ugovorna odredba uzrokovala značajnu neravnotežu u pravima i obvezama među strankama, i da bi se posljedično imala smatrati nepoštenom, odnosno jer je ista u vrijeme sklapanja Ugovora bila izričito dopuštena temeljem zakonskih odredaba, ugovorena na jasan, uočljiv i lako razumljiv način, fiksno određena, tj. određiva u svakom trenutku. Dakle, ugovaranje odredbe o naplati naknade za obradu kreditnog zahtjeva nesporno je u skladu s odredbama zakona, a što čini neosnovanim navode tužitelja o nepoštenosti odnosno ništetnosti iste. Predmetna odredba sastavljena je na jasan i razumljiv način, a zbog čega je tužitelj razumio doseg i posljedice, a što je na kraju potvrđeno u pisanom obliku, a predmetna odredba nedvojbeno je jasna te unesena u Ugovor o kreditu na uočljivom mjestu i bez dodatnih uvjeta predviđenih posebnim odredbama napisanim manjim slovima Ugovora o kreditu. Također, prije sklapanja Ugovora o kreditu je tužitelj od strane službenika tuženika mogao zatražiti sve dodatne informacije i pojašnjenja u svezi predmetne odredbe. Slijedom navedenog, tuženik predlaže u cijelosti odbiti tužbeni zahtjev kao neosnovan, uz naknadu tuženiku parničnih troškova.

3. Tijekom postupka izvedeni su dokazi i to uvidom u Ugovor o kreditu, broj: 9012666948, od 26. lipnja 2007., u Rabu, s prilogom-početni otplatni plan, od 26. lipnja 2007., uz javnobilježničku potvrdu sadržaja istoga od 2. srpnja 2007. (list 3-14) i pregled uplata po kreditu, od 22. studenoga 2022. (list 16-47) te je izveden dokaz saslušanjem tužitelja osobno kao stranke na ročištu 13. svibnja 2026. (list 63 i 64).

4. Tužbeni zahtjev je osnovan.

5. Predmet spora je zahtjev za utvrđenjem djelomične ništetnosti ugovora o kreditu, odnosno uglavka glede naknade za obradu kreditnog zahtjeva.

Nije sporno da je tuženik s tužiteljem sklopio u Rabu 26. lipnja 2007. Ugovor o kreditu, broj: 9012666948.

Sporna je ništetnost navedenog uglavka Ugovora o kreditu, dakle sporna je osnovanost tužbenog zahtjeva, dok nije sporna visina naplaćene naknade i datum naplate iste.

6. Uvidom u Ugovor o kreditu, broj: 9012666948, od 26. lipnja 2007., u Rabu, s prilogom-početni otplatni plan, od 26. lipnja 2007., uz javnobilježničku potvrdu sadržaja istoga od 2. srpnja 2007. (list 3-14) utvrđeno je da je isti sklopljen u Rabu, između ovdje tuženika, kao banke i ovdje tužitelja, kao korisnika kredita, te Ruže Perić, kao založnog dužnika i Jadranke Bračuna, kao sudionika, u svezi kredita u iznosu 76.000,00 CHF u kunsjoj protuvrijednosti po srednjem tečaju za CHF tečajne liste banke koji je vrijedio na dan korištenja kredita (toč. 1.); glede namjene kredita ugovoreno je da se kredit odobrava za adaptaciju stambenog objekta i da korisnik kredita obvezuje se sredstva kredita koristiti za ugovorenu namjenu, a banka ima pravo kontroliranja namjenskog korištenja kredita (toč. 2.); glede kamata na kredit je ugovoreno da se na kredit u otplati korisnik kredita obvezuje platiti banci kamatu po godišnjoj kamatnoj stopi koja je promjenjiva sukladno odluci banke o kreditiranju građana, a koja je na dan sklapanja istog Ugovora iznosi 4,25% godišnje; visinu kamatne stope banka može promijeniti sukladno broju grupa proizvoda ili ovisno o korištenju grupa proizvoda, te urednosti poslovanja korisnika kredita i to 1. siječnja, a primjenjuje se za razdoblje 1. siječnja - 30. lipnja tekuće godine i 1. srpnja, a primjenjuje se za razdoblje 1. srpnja - 31. prosinca tekuće godine, s time da kamatna stopa iz toč. 4.1. ne može biti viša od kamatne stope propisane odlukom banke o kreditiranju građana za stambene kredite bez umanjenja kamatne stope sukladno broju grupa proizvoda i urednosti poslovanja korisnika kredita u trenutku promjene i da se kamata obračunava u CHF (mjesečno, dekurzivnom proporcionalnom metodom), a naplaćuje u HRK po srednjem tečaju za CHF tečajne liste banke koji je vrijedio na dan plaćanja kamata, te je sadržana u anuitetima i dospijeva na naplatu zajedno s njima (toč. 4.) i glede otplate kredita je ugovoren rok otplate kredita od 240 mjeseci i prijenos kredita u otplatu je zadnji dan u mjesecu nakon iskorištenja kredita ili po isteku roka korištenja iz toč. 3.2. istog Ugovora ili po izjavi korisnika kredita da odustaje od daljnjeg korištenja kredita; navedeni iznos kredita i kamata iz toč. 4. istog Ugovora otplaćuju se u 240 jednakih mjesečnih anuiteta plativo u kunsjoj protuvrijednost po srednjem tečaju za CHF tečajne liste banke koja vrijedi na dan plaćanja, po otplatnoj tablici koja je sastavni dio istog Ugovora; u slučaju promjene kamatne stope iz toč. 4. istog Ugovora, korisnik kredita pristaje da banka poviši ili snizi iznos anuiteta te se obvezuje plaćati tako izmijenjene anuitete, a o izmijenjenom iznosu anuiteta banka će pisano obavijestiti korisnika kredita te su stranke suglasne da je obavijest banke dokaz o izmijenjenom iznosu anuiteta te se danom kada mu je obavijest dostavljena smatra dan kada je banka putem pošte uputila korisniku obavijest o tome na adresu iz istog Ugovora ili na adresu koju je korisnik kredita pisano dostavio banci, te je ista obavijest sastavni dio predmetnog Ugovora; prvi anuitet dospijeva na naplatu istekom mjesec dana od dana prijenosa kredita u otplatu i anuiteti dospijevaju na naplatu uzastopno, zadnjeg dana u kalendarskom mjesecu počev od dana dospijeća prvog anuiteta (toč. 7.) i pod završnim odredbama je određeno da se korisnik kredita obvezuje prije korištenja ili istovremeno s korištenjem kredita platiti banci naknadu za obradu kreditnog zahtjeva u visini od 0,50% od iznosa kredita, a najviše 7.000,00 HRK (toč. 12.4.).

7. Na temelju iskaza tužitelja, saslušanog osobno kao stranke na ročištu 13. svibnja 2026. (list 63 i 64), koji se u cijelosti prihvaća kao životno logičan i neposredno uvjerljiv, jer o odlučnim činjenicama ima neposredna saznanja, a koji je iskazom u cijelosti ostao kod navoda iz tužbe te svih tužiteljevih navoda istaknutih tijekom postupka, te je iste navode dopunio i pojasnio, utvrđeno je da je tužitelj tijekom 2007. godine kod tuženika podigao predmetni stambeni kredit, vezan uz CHF, uz promjenjivu kamatnu stopu, na rok otplate 25 godina. U vrijeme sklapanja Ugovora tužitelj nije bio nositelj obrta niti je obavljao poslovnu ni inu trgovačku registriranu djelatnost ni slobodno zanimanje, već je ostvarivao prihode od nesamostalnog rada (plaću). Namjena kredita je bila dogradnja stana na Rabu, Palit, Palit 197, u kojem stanu tužitelj stanuje do današnjeg dana. Predmetni kredit je tužitelju prvi takav stambeni i ujedno kredit vezan uz stranu valutu, dakle, tužitelj nije imao ranijih iskustava u istoj vrsti kreditiranja. Tužitelj i nadalje otplaćuje predmetni kredit. Predmetni kredit nije konvertiran sukladno zakonskom određenju. Tužitelj je bio upućen na tuženika, kao kreditora. Nitko od ovlaštenih osoba tuženika nije informirao tužitelja o sadržaju i značenjem pojedinih ugovornih odredbi niti o ekonomskim ni pravnim posljedicama istih pa tako poglavito niti u svezi ovdje utužene ugovorne odredbe o naplati naknadu za obradu i administracijsku obradu. Nije bilo govora od strane tuženika o strukturi, kao ni o načinu na koji se određuje visina tzv. ulazne naknade te koja je stvarna svrha iste. Tužitelj nije pregovarao o niti jednoj ugovornoj odredbi. Tužitelj je "na pola" pročitao Ugovor prije nego ga je potpisao-sklopio, što znači da se je usredotočio i pročitao tužitelju bitne uglavke i to koji se odnose na iznos kredita, visinu kamatne stope i rok otplate. Dakle, tužitelj nije čitao ugovornu odredbu u svezi tzv. ulazne naknade. Tuženik nije predočio tužitelju nikakav troškovnik koji bi obuhvaćao popis radnji na ime obrade i administracije kredita.

8. Daljnji dokazi nisu izvedeni, jer isti dokazni prijedlozi nisu potrebiti, s obzirom da potonje ne može biti od utjecaja na odlučivanje u ovoj pravnoj stvari s obzirom na postavljeni tužbeni zahtjev. Stoga, nisu niti posebno cijenjeni ostali dokazi, odnosno sudska praksa na koje se poziva tuženik u prilog svojih tvrdnji. Rješenjem s pripremnog ročišta 18. ožujka 2026. (list 60 i 61) je određeno koji će se dokazi izvoditi kao mjerodavni za utvrđenje odlučnih činjenica (toč. II.), dok ostali dokazi nisu izvedeni, jer isto nije potrebno, s obzirom da će drugim prihvaćenim dokazima predmet biti dovoljno raspravljen i utvrđene sve odlučne činjenice mjerodavne za donošenje odluke u ovom predmetu. Osim toga sud, stranke i drugi sudionici moraju nastojati postupak provesti bez odugovlačenja, u razumnom roku i sa što manje troškova te je sud dužan onemogućiti svaku zlouporabu prava u postupku, u smislu čl. 10. st. 1. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine, br. 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07., 84/08., 96/08., 123/08., 57/11., 25/13., 89/14., 70/19., 80/22., 114/22., 155/23. i 146/25., dalje: ZPP).

9. Ujedno, uzgred rečeno, valja imati na umu i recentnu sudsku praksu, prije svega odluke donesene u korist potrošača, odnosno presudu Trgovačkog suda u Zagrebu posl. br. P-1401/12 od 4. srpnja 2013. i odnosne presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske posl. br. PŽ-7129/13 od 13. lipnja 2014. i PŽ-6632/17 od 14. lipnja 2018., te presude Vrhovnog suda Republike Hrvatske posl. br. Revt-249/14 od 9. travnja 2015., Rev-221/18 od 3. rujna 2019., Rev-18/18 od 26. svibnja 2020. i Rev-673/23 od 13. veljače 2024., kao i mjerodavne odluke Europskog suda za ljudska prava i Suda Europske unije (u predmetima C-26/13 presuda od 30. travnja 2014., C-51/17 presuda od 20. rujna 2018. i C-118/17 presuda od 14. ožujka 2019.).

10. Naime, odredbom čl. 3. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine, br. 79/07., 125/07., 79/09. 79/09., 89/09., 133/09., 78/12. i 56/13.) je izričito navedeno da je potrošač svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao na tržištu, u svrhe koje nisu namijenjene njegovom zanimanju niti njegovoj poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti. Međutim, glede tužiteljevog položaja potrošača, valja istaknuti recentnu odluku Suda Europske unije br. C-198/20 od 10. lipnja 2021., kojom je presuđeno da se zaštita predviđena Direktivom Vijeća 93/13/ EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u ugovorima sklopljenim s potrošačima primjenjuje na sve potrošače, a ne samo na one koji se mogu smatrati "prosječnim potrošačima, normalno informiranim i razumno pažljivim i informiranim". Naime, tužitelj je položaj potrošača dokazao priloženim Ugovorom o kreditu, kao i danim iskazom, iz kojeg proizlazi da je tužitelj, kao fizička osoba, podigao namjenski stambeni kredit, radi dogradnje stana u kojem stanuje do danas, dakle novac koji je utrošio iskoristio je namjenski, za vlastite, privatne svrhe, odnosno za životne potrebe tužitelja, a to nije poslovanje niti poduzetništvo tužitelja, dakle tužitelj je potrošač. Ukoliko tuženik ima drukčija saznanja (npr. da tužitelj nije potrošač, već trgovac), dužan je isto i dokazati, s obzirom na odluku Vrhovnog suda Republike Hrvatske posl. br. Rev-18/18-2 od 26. svibnja 2020.

11. Dovodeći u svezu tužiteljev iskaz, koji se u cijelosti prihvaća kao životno logičan i neposredno uvjerljiv, s ostalim (pisanim) dokazima, utvrđeno je da se ovdje radilo o ugovoru koji je tuženik na isti način plasirao na tržištu svim korisnicima kredita, te da tužitelj nije niti pokušao utjecati na sadržaj Ugovora o kreditu, poglavito glede spornog uglavka, jer se radilo o ugovoru koje je ponudio tuženik pa stoga tužitelj nije mogao ništa mijenjati niti utjecati jer je vrijedilo pravilo "uzmi ili ostavi". Dakle, odredba Ugovoru o kreditu koja je predmet ovog spora, odnosno glede naplate naknade za obradu kreditnog zahtjeva, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, dovodi do znatne neravnoteže u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača već zbog činjenice da potrošači nisu mogli pregovarati o sadržaju ugovornih odredaba budućeg ugovora na sklapanje kojeg su ih banke navodile svojim reklamama. Naime, ovdje se štiti pravo potrošača da prije nego dobiju ponudu unaprijed sastavljenog standardnog ugovora koji sadrži unaprijed od strane trgovca formulirane ugovorne odredbe o kojima se nije pojedinačno pregovaralo, dobiju dostatne informacije da bi kao dobro obaviještene osobe uz razumnu pažnju i oprez mogli donijeti informiranu pojedinačnu odluku. Zaključno, proizlazi da je predmetni Ugovor o kreditu sklopljen na unaprijed sastavljenom standardnom obrascu o kojima ugovorne strane nisu pregovarale, pa tužitelj nije imao nikakvog utjecaja na njegov sadržaj, dok je istom pravnom poslu tužitelj pristupio s potpunim povjerenjem u tuženika, kao poslovnu banku. Stoga, proizlazi da je tužitelj s tuženikom pregovarao isključivo o sklapanju ponuđenog ugovora u skladu s njegovom kreditnom sposobnošću, koja je ovisila o visini anuiteta, pri čemu je anuitet ovisio o glavnici i ugovorenoj kamati, koja je bila najniža za švicarske franke. Dakle, tužitelj nije mogao mijenjati ugovorne odredbe, već samo ukoliko iste ne prihvaća odustati od sklapanja predloženog ugovora. Tuženik je preporučao i predstavio tužitelju kredit u švicarskim francima kao najpovoljniji kredit, jer su najniže kamate, pa stoga za tužitelja najpovoljnije.

Slijedom navedenog, tuženik nije dokazao da je prilikom sklapanja Ugovora s tužiteljem pregovarao o spornoj odredbi, pa da se stoga ista ne bi mogla smatrati nepoštenom. Naime, proizlazi da je tuženik propustio razjasniti tužitelju odredbu o tzv. ulaznoj naknadi, odnosno strukturi i načinu obračuna tzv. ulazne naknade te da isto nije počinjeno u dobroj vjeri, odnosno nije dokazano da je tuženik informirao tužitelja, kao potrošača, u predugovornom stadiju sklapanja Ugovora o kreditu, o načinu obračuna i visini te strukturi naknade za obradu kreditnog zahtjeva, kao niti svrsi i stvarnim troškovima iste.

Ujedno, ukoliko je ugovor o kreditu ispunjen, a što ovdje nije slučaj, isti nije postao valjan ugovor, on je i dalje ništetan u spornim odredbama, a takvi ugovori ne proizvode pravne učinke i s njima se postupa kao da nisu sklopljeni, te stoga tužitelju pripada pravo na vraćanje stečenog bez osnove.

12. Napominje se neograničeno isticanje ništetnosti, odnosno čl. 328. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine, br. 35/05., 41/08., 125/11., 78/15., 29/18., 126/21., 114/22., 156/22. i 155/23., dalje: ZOO) je određeno da se pravo na isticanje ništetnosti ne gasi. Naime, u slučaju povrata stečenog bez osnove predmetna tražbina zastarijeva za pet godina, sukladno čl. 225. ZOO-a. Stoga, primjenom čl. 323. st. 1. ZOO-a zastara restitucijskog zahtjeva može početi teći tek od dana pravomoćnosti sudske odluke u ovom predmetu, kojom se prethodno utvrđuje nepoštenom i ništetnom ugovorna odredba sadržana u toč. 12.4. Ugovora, s obzirom na pravno shvaćanje sa sjednice građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 30. siječnja 2020.

13. Naime, mjerodavnom odredbom čl. 81. st. 1. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine, br. 96/03., dalje: ZZP/03.), koja je istovjetna kasnijoj odredbi čl. 96. st. 1. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine, br. 79/07., 125/07., 79/09. 79/09., 89/09., 133/09., 78/12. i 56/13., dalje: ZZP/07.), je propisano da ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom.

14. U ovom slučaju sasvim je sigurno, da se o navedenoj odredbi nije pregovaralo, jer je unatoč tuženikovim obrazloženjima, riječ o tipskom, formulacijskom obrascu ugovora, unaprijed sročenom i priređenom od strane banke, koji korisnik kredita može ili potpisati ili ne. Sasvim je i izvjesno, da tuženik ne bi omogućio tužitelju niti sklapanje takvog Ugovora da ista ugovorna odredba (sporan uglavak toč. 12.4.) nije bila uključena u Ugovor, kako to proizlazi i iskaza tužitelja, dok tuženik drukčije nije niti dokazao.

Osim toga, upravo pravilno tužitelj tumači predmetni Ugovor po načelu "uzmi ili ostavi", jer je imajući na umu prethodno navedeno, tužitelj, kao korisnik kredita, mogao je samo isti prihvatiti ili ne, dakle druge mogućnosti nema, sudeći i po činjenici da upravo sam tuženik tijekom cijelog ovog postupka drži da je pravilno postupio stavljanjem iste odredbe u Ugovor, pa je logički izvjesno da od nje ne odstupa pa niti tijekom ovog postupka, držeći i dalje da je pravilna. Predmetni Ugovor je djelomično "prilagođen" potrebama tužitelja, no, posljedično ne otklanja prethodno utvrđenje, jer je Ugovor "prilagođen" samo u dijelovima koji se tiču iznosa, roka otplate, namjene i slično, no, to ne otklanja činjenicu da je i dalje riječ o standardiziranom obliku ugovora o kreditu i kojem se doduše mijenjaju samo navedeni sastojci ovisno o slučaju, ali glavni oblik je i dalje isti, a naravno i oni bitni sastojci na kojima tuženik kao kreditor ustraje i bez kojih isti niti ne bi bio sklopljen, a kakve ugovore tuženik sklapa obrtimice, tj. u velikom broju slučajeva.

Međutim, spornom ugovornom odredbom je u biti tuženik sebi ostavio slobodu određivanja visine naknade za obradu zahtjeva i odobrenje kredita i to kako je određena u postotku od iznosa kredita, a bez da se o tome pojedinačno pregovaralo. Stoga je sporna ugovorna odredba zaista i prouzročila značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, dakle ista predstavlja nepoštenu odredbu u potrošačkom ugovoru, u smislu odredbi Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine, br. 96/03., te 79/07., 125/07., 79/09. 79/09., 89/09., 133/09., 78/12. i 56/13., te 41/14., 110/15. i 14/19., dalje: ZZP).

15. Nadalje, mjerodavnom odredbom čl. 84. ZZP/03. je propisano da nije dopušteno ocjenjivati jesu li ugovorne odredbe o predmetu ugovora i primjerenosti cijene poštene

ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive. No, u svezi potonjeg, na spornu ugovornu odredbu ne odnosi se isključenje testa nepoštenosti. Naime, shvaćanje je Suda Europske unije, izraženo u recentnoj presudi od 16. srpnja 2020., u spojenim predmetima br. C-224/19 i C-259/19, upravo u svezi pitanja naplate naknada za obradu kredita (naknade za otvaranje), da čl. 2., čl. 4. st. 2. i čl. 5. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da se ugovorne odredbe koje su obuhvaćene pojmom "glavni predmet ugovora" trebaju shvatiti kao one koje utvrđuju bitne činidbe istog ugovora i koje ga kao takve određuju. Nasuprot tome, odredbe koje su sporednog značaja u usporedbi s onima koje određuju samu bit ugovornog odnosa ne mogu biti obuhvaćene istim pojmom, a što je ovdje slučaj, s obzirom da nije sporno kako ugovorna odredba o naknadi za odobrenje kredita ne spada pod "ugovorne odredbe o predmetu ugovora i primjerenosti cijene" te se na istu ne odnosi isključenje testa nepoštenosti. Nadalje, u predmetu br. C-224/19 Sud Europske unije tumači čl. 3. st. 1. Direktive 93/13 na način da ugovorna odredba ugovora o zajmu sklopljenog između potrošača i financijske institucije kojom se potrošaču nalaže plaćanje naknade za otvaranje može stvoriti na štetu potrošača znatniju neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih stranaka u suprotnosti sa zahtjevom dobre vjere, kad financijska institucija ne dokaže da ta naknada odgovara stvarno pruženim uslugama i nastalim troškovima, što je na sudu koji je uputio zahtjev provjeriti. Iako je prethodan postupak vezan uz određeni predmet koji se vodi pred nacionalnim sudom, jednom kad Sud Europske unije protumači odredbu europskog prava, takva odluka postaje mjerodavna i obvezna i za ostale nacionalne sudove koji razmatraju jednak problem, odnosno tumačenja su retroaktivna, jer objašnjavaju značenje norme od trenutka kad je ona nastala. Pri tome valja naglasiti da glede pravnih odnosa i sporova koji su proizašli iz njih, a koji su nastali prije ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju, postoji obveza hrvatskih sudova tumačiti nacionalno pravo u duhu prava EU i njene sveopće pravne stečevine (što uključuje i praksu Suda Europske unije), na što se Republika Hrvatska obvezala sklapanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, a koji je u primjeni od 2005. godine.

Bitno je i istaknuti, da se takvim spornim uglavkom u Ugovoru, kojim je visina naknade za odobrenje kredita bila propisana u postotku, ništa ne mijenja na stvari i to svakako nije dokaz da su stranke o istoj ugovornoj odredbi pojedinačno pregovarale. Na tuženiku je teret dokaza da se o spornoj odredbi ugovora pojedinačno pregovaralo. Stoga, proizlazi da tuženik nije postupao u skladu s načelom savjesnosti i poštenja. Naime, tužitelj je nesporno bio u podređenom, slabijem položaju u odnosu na tuženika, kao banku, kako glede njegove pregovaračke moći, tako i njegova stupnja znanja. Isto je dovelo do toga da je tužitelj pristao na odredbe sastavljene unaprijed od strane tuženika bez mogućnosti utjecaja na sadržaj istih odredaba. Tuženik je, dakle, iskoristio svoj položaj "jače" ugovorne strane te je ugovorio naplatu naknade za odobrenje kredita, radi čega je postupao potpuno suprotno načelu ravnopravnosti sudionika u obveznom odnosu, kao i protivno načelu savjesnosti i poštenja. To tim više što tuženik u sadržaj Ugovora nije unio podatak niti je objasnio tužitelju kakav je to valjani i ekonomsko opravdani razlog zbog kojeg je bilo nužno ugovoriti plaćanje iste naknade i o kojim parametrima izravno ovisi visina iste naknade. Naime, ugovaranje plaćanja naknade za odobrenje kredita, samo za sebe, nije nepošteno te u vrijeme sklapanja Ugovora nije postojao propis koji bi tako nešto zabranjivao. Međutim, u ovom slučaju ista naknada ne odgovara stvarno pruženim uslugama i nastalim troškovima. Tuženik uopće nije niti pokušao tužitelju razjasniti zašto mu je naplatio obradu kredita, radi čega tužitelj nije imao pristup razlozima koji opravdavaju istu naknadu. Također, sadržaj navedene odredbe nepotpun jer ne sadrži strukturu i način izračuna iste naknade niti su isti tužitelju izloženi ni pojašnjeni. Ujedno, tuženik ne pruža dokaze koji bi ukazali na opravdanost naplate naknade. Dakle, banke su morale određeno popisati

što čini troškove obrade kredita, a ne samo isto naplatiti i to u postotku od iznosa kredita, čime su zapravo korisnike dovodile u neravnopravan položaj, naplaćujući veće troškove od korisnika koji podigne veći kredit. Na kraju, sklapanjem predmetnog Ugovora o kreditu tužitelj se je tuženiku obvezao platiti ugovorne kamate, a troškovi obrade i odobravanja kredita, ako i postoje, nikako ne bi smjeli pasti na teret tužitelja. Naime, tuženik je financijska institucija i odobrenje kredita je jedna od usluga koju isti pruža te se naplaćuje ugovaranjem kamate. Tuženik je dužan organizirati svoje poslovanje da može pružiti istu uslugu i možebitni troškovi koji mu nastanu u postupku obrade i odobrenja kredita treba podmiriti upravo iz očekivane kamate koju mu tužitelj plaća (presuda Županijskog suda u Zagrebu posl. br. GŽ-1368/21 od 20. srpnja 2021.)

Sukladno čl. 1111. ZOO-a, sudsko utvrđenje ništetnosti odredbe za posljedicu ima ponovnu uspostavu pravnog i činjeničnog stanja potrošača u kojem bi se nalazio da takve nišetne odredbe nije bilo. Stoga, utvrđenjem ugovorne odredbe nišetnom, potrošač stječe subjektivno pravo na restituciju svih neosnovano isplaćenih iznosa od trenutka sklapanja ugovora neovisno o tome kada je utvrđeno da je ugovorna odredba nišetna, s obzirom na presudu Županijskog suda u Zagrebu posl. br. GŽ-1200/21 od 2. lipnja 2021.

16. Glede postojanja pravnog interesa tužitelja za podnošenje tužbe na utvrđenje nišetnosti valja reći da je odredbom čl. 322. ZOO-a propisano da nišetnost ugovora ili pojedine odredbe nastupa po samom zakonu, a sud na nišetnost pazi po službenoj dužnosti. Utvrđenje nišetnosti ima učinak prema svim osobama (erga omnes), a ne samo između stranaka, što je poglavito važno u slučajevima kada postoji više potencijalnih pravnih posljedica nišetnosti (npr. povrat isplaćenih iznosa, prestanak obveze plaćanja, mogućnost upisa u registre i sl.). Naime, tužitelj je temeljem sporne odredbe već platio naknadu za obradu kredita, a postoji pravna nesigurnost glede valjanosti istih odredbi. Utvrđenje nišetnosti ima za cilj otkloniti istu nesigurnost i omogućiti tužitelju da, temeljem pravomoćne presude, ostvari daljnja prava (npr. povrat plaćenog iznosa, brisanje upisa, zaštita od budućih zahtjeva tuženika i sl.). Tužitelj ne može ostvariti povrat isplaćenih iznosa bez prethodnog utvrđenja nišetnosti sporne odredbe, budući da je valjanost iste odredbe sporna i predstavlja pravno pitanje koje prethodi možebitnom kondemnatornom zahtjevu. Sudska praksa potvrđuje da pravni interes postoji kada je utvrđenje nišetnosti preduvjet za ostvarenje drugih prava (npr. povrat plaćenog iznosa). Pravomoćnom presudom Općinskog suda u Virovitici posl. br. P-170/2025-5 je izričito navedeno da je dopušteno podnijeti tužbu za utvrđenje nišetnosti ugovorne odredbe o naknadi za obradu kredita kada postoji pravna nesigurnost i kada je utvrđenje nužno radi zaštite prava potrošača. Dakle, sud je utvrdio nišetnost odredbe iako je tužitelj postavio deklaratorni zahtjev, uz obrazloženje da je utvrđenje nišetnosti preduvjet za ostvarivanje daljnjih prava (npr. povrat iznosa). Nadalje, sudska praksa potvrđuje da je dopušteno podnijeti deklaratornu tužbu radi utvrđenja nišetnosti ugovorne odredbe kada je to nužno radi zaštite prava potrošača i otklanjanja pravne nesigurnosti, osobito u slučajevima kada je riječ o standardnim ugovorima i odredbama koje se primjenjuju na veći broj korisnika.

Slijedom navedenog, tužitelj ima pravni interes za podnošenje tužbe radi utvrđenja nišetnosti predmetne ugovorne odredbe, sukladno čl. 187. ZPP-a i mjerodavnoj sudskoj praksi. Utvrđenje nišetnosti je nužno radi otklanjanja pravne nesigurnosti, zaštite prava potrošača i kao preduvjet za ostvarivanje daljnjih prava tužitelja, a što potvrđuje i rješenje Županijskog suda u Zagrebu posl. br. GŽ-1625/2024-2 od 17. svibnja 2024.

17. Svi ostali tuženikovi navodi su posljedično ocijenjeni neosnovanim, imajući na umu da o ovom pitanju postoji i jasno pravno shvaćanje viših sudova.

18. Uzgred rečeno, tuženik nije pridonio odgovarajući dokaz radi utvrđenja istinitosti svojih navoda pa se u ovom slučaju ima primijeniti pravilo o teretu dokazivanja koje obvezuje sud da uzme da nije istinita tvrdnja za čiju istinitost stranka, koja se na određenu činjenicu poziva u svoju korist, nije bila u stanju pružiti sudu dovoljno odgovarajućih dokaznih sredstava, u smislu čl. 221.a ZPP-a.

19. Zaključno, kako se o spornoj odredbi nije pregovaralo, to je time ugovorna odredba po kojoj je predviđena naknada za obradu zahtjeva i odobrenje kredita nepoštena, jer korisnik kredita o njoj nije pojedinačno pregovarao, a prouzročila je značajnu ravnotežu u pravima i obvezama na strani tužitelja, kao potrošača kredita, pa je posljedično i ništetna u smislu mjerodavne odrede čl. 87. st. 1. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine, br. 96/03.), tako i odluke Županijskog suda u Splitu posl. br. GŽ-2359/17 i Županijskog suda u Vukovaru posl. br. GŽ-1837/14 od 5. studenoga 2014.

20. S obzirom na utvrđenje djelomične ništetnosti Ugovora i to glede ugovorne odredbe kojom je predviđena naplata naknade odnosno troškova obrade kreditnog zahtjeva, valjalo je odlučiti kao pod toč. I. izreke presude.

21. Odluka o troškovima postupka temelji se na odredbama čl. 154. st. 1. i čl. 155. ZPP-a, odnosno isti su odmjereni s obzirom na vrijednost predmeta spora, zahtjev za naknadu troškova i Tarifu o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (Narodne novine, br. 138/23., dalje: OT), imajući na umu vrijednost boda u iznosu 2,00 EUR (Tbr. 54. OT) i pravo odvjetnika obračunati na sve obavljene radnje pripadajući porez na dodanu vrijednost (Tbr. 46. OT).

22. Slijedom navedenog, tužitelju je valjalo priznati troškove postupka, kao potrebite za vođenje parnice, koji se sastoje od troška sastava tužbe (Tbr. 7./1. OT) i podnesaka od 16. ožujka 2026. (Tbr. 8./1. OT) te zastupanja na ročištima 18. ožujka 2026. i 13. svibnja 2026. (Tbr. 9./1. OT), za svaku radnju u zahtijevanom iznosu 200,00 EUR, te sastava podneska od 17. ožujka 2026. kojim dostavlja punomoć u iznosu 50,00 EUR umjesto zahtijevanog iznosa 200,00 EUR (Tbr. 8./4. OT), dakle ukupno u iznosu 850,00 EUR, uvećanog za PDV 25% (212,50 EUR), kao i troška sudske pristojbe za tužbu i za presudu, za svaku radnju u iznosu 53,09 EUR, umjesto zahtijevanog ukupnog iznosa 140,00 EUR. Stoga je tužitelju valjalo dosuditi parnične troškove u sveukupnom iznosu 1.168,68 EUR sa zateznim kamatama tekućim od dana donošenja presude do isplate, jer se zatezne kamate na parnične troškove mogu stranci odrediti i u parničnom postupku, temeljem primjene čl. 151. st. 3. ZPP-a, kako je odlučeno pod toč. II. izreke presude, dok je ostatak tužiteljevog zahtjeva za naknadom parničnih troškova preko dosuđenog iznosa, sa zateznim kamatama, valjalo odbiti kao neosnovan (toč. III. izreke presude).

23. Također je i tuženiku valjalo odmjeriti troškove postupka, kao potrebite za vođenje parnice, koji se sastoje od troška sastava odgovora na tužbu (Tbr. 8./1. OT) te zastupanja na ročištima 18. ožujka 2026. i 13. svibnja 2026. (Tbr. 9./1. OT), za svaku radnju u zahtijevanom iznosu 200,00 EUR, dakle ukupno u iznosu 600,00 EUR, uvećanog za PDV 25% (150,00 EUR). No, ovako odmjereni parnični troškovi u sveukupnom iznosu 750,00 EUR nisu dosuđeni tuženiku, s obzirom na neuspjeh istoga u sporu, odnosno valjalo je odbiti tuženikov zahtjev za naknadom parničnih troškova, kao neosnovan, kako je odlučeno pod toč. IV. izreke presude.

24. Sukladno Zakonu o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, br. 57/22.) su iskazane novčane vrijednosti, s obzirom na fiksni tečaj konverzije 7,53450 HRK / 1 EUR.

25. Slijedom navedenog, valjalo je odlučiti kao u izreci presude.

U Zagrebu 18. lipnja 2026.

S u d a c:
Mario Klarić

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove presude je dopuštena žalba županijskom sudu. Žalba se podnosi putem ovog suda, pisano, u roku 15 dana od dana objave presude, odnosno od dana dostave ove presude u slučaju neuredne obavijesti o ročištu na kojem se presuda objavljuje (čl. 335. ZPP-a).

DNA: - opun. tužitelja i
- opun. tuženika.

Broj zapisa: **9-30889-9368f**

Kontrolni broj: **02e15-a33fd-922f1**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski građanski sud u Zagrebu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.